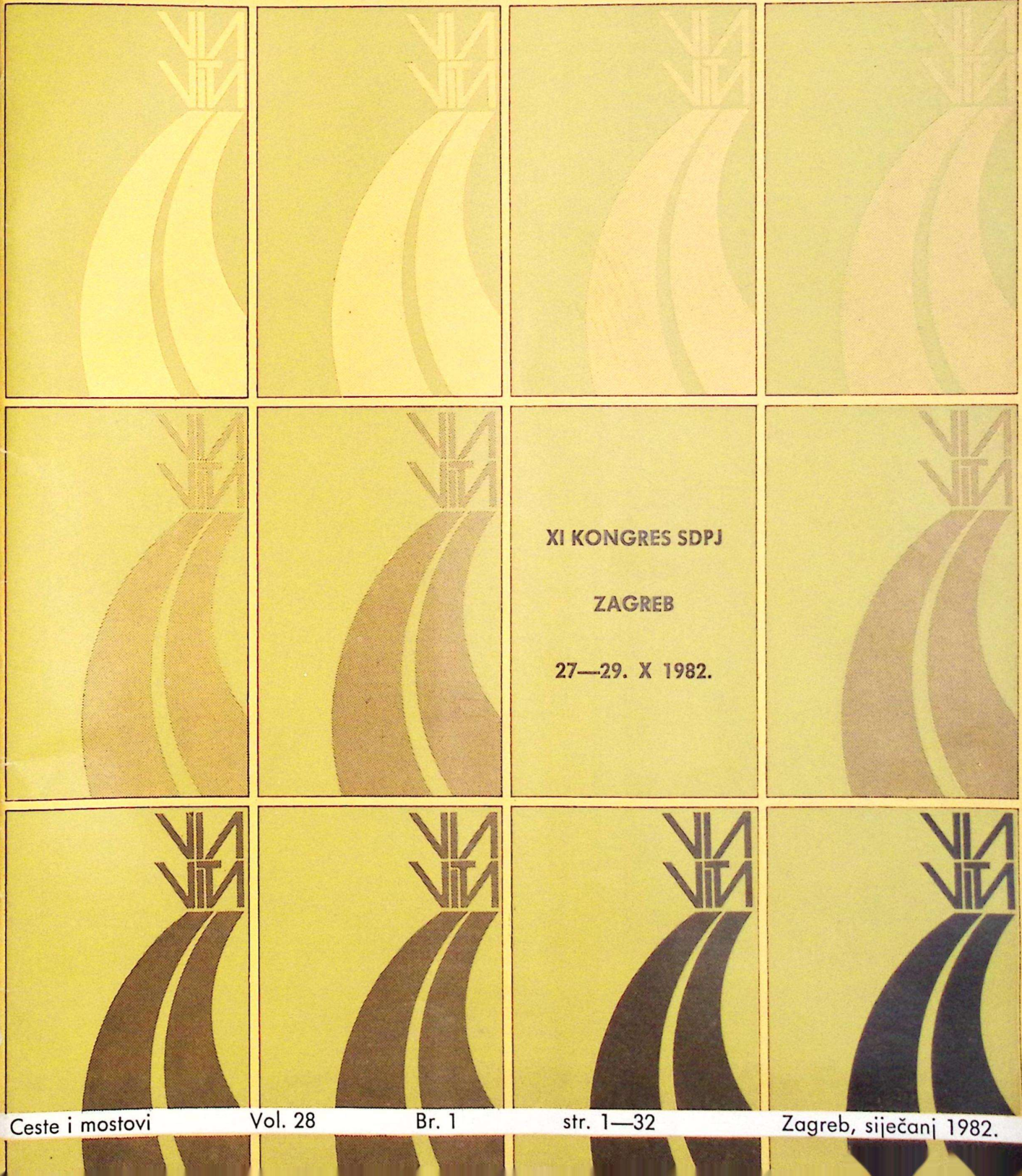

CESTE I MOSTOVI

Vol. 28

Zagreb, 1982.

Broj 1

XI KONGRES SDPJ
ZAGREB
27—29. X 1982.

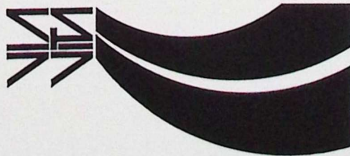
U toku 1969. i 1970. godine u ovom časopisu prikazan je Osvrt na postupak proračuna propusne moći cesta, čvorišta u istoj i više razina i dionica preplitanja prometa prema »Highway Capacity Manual«-u iz 1965. godine.

Kritička analiza iskustava stečenih u Jugoslaviji mjerjenjima i opažanjima o ponašanju vozila u prometnom toku na jugoslavenskoj cestovnoj mreži pružila je dodatne elemente za analizu i proračun propusne moći u jugoslavenskim uvjetima.

Na temelju kritičke analize u svijetu poznatih metoda i eksperimenata obavljenih u Jugoslaviji obrađeno je 9. poglavlje Uputstva za primjenu Pravilnika o tehničkim normativima i osnovnim uvjetima koje javne ceste izvan naselja i njihovih elemenata moraju ispunjavati s gledišta sigurnosti prometa, izdanje Saveza društava za puteve Jugoslavije, lipnja 1981. godine, u kojem je prikazan osnovni postupak proračuna propusne moći cesta.

Budući da je pokazatelj propusne moći nužan faktor u svim fazama procesa planiranja, programiranja i projektiranja cesta, bez kojeg nije moguće pravilno definirati geometrijske elemente cesta i čvorišta, odabrati optimalan broj prometnih traka i predložiti fazna rješenja izgradnje cestovnih prometnica, autori članka su uložili napor da prometno-građevinskim stručnjacima i studentima odgovarajućih fakulteta pruže mogućnost detaljnijeg uvida u postupak proračuna propusne moći cesta prilagođenog jugoslavenskim uvjetima.

CESEMOSIOM

POZIV NA KOLEKTIVNO UČLANJENJE

Časopis »Ceste i mostovi« izdaje Savez društava za ceste Hrvatske, član Saveza društava za puteve Jugoslavije.

Pozivamo sve kolektive čija je djelatnost vezana za područje cestogradnje, mostogradnje i cestovnog prometa općenito da se učlane u Savez društava za ceste Hrvatske.

Osnovna je svrha časopisa »Ceste i mostovi« da upoznaje članstvo s najnovijim dostignućima i iskustvima u projektiranju, gradnji, održavanju i svim akcijama na unapređenju cestovne mreže.

Kolektivna članarina određuje se srazmjerno veličini i značenju poduzeća — kolektivnog člana, a najniža može iznositi 1.600 dinara.

Kolektivni članovi, uplatom članarine, besplatno primaju časopis, Godišnja predplaća: za poduzeća — 600.— dinara; za ostale pretplatnike — 120.— dinara; za inozemstvo — 60 US dolara.

Pojedini primjerci: za poduzeće — 50.— dinara; primjerek u prodaji 12.— dinara.

Članovi Saveza društava za ceste Hrvatske, uplatom članarine, stječu pravo na besplatno primanje časopisa. Godišnja članarina je od 120.— dinara.

Čijena oglasa: omlatna stranica — 6.000.— dinara; unutarnja 1/1 — 5.000.— dinara, 1/2 — 3.600.— dinara, 1/4 — 2.500.— dinara; inozemni oglasi: 1/1 — 660 US dolara, 1/2 — 500 US dolara, 1/4 — 350 US dolara.

Urednički odbor:

mr Mladen Lamer, dipl. inž., Zagreb, glavni i odgovorni urednik, Darko Milinarić, dipl. inž., Zagreb, zamjenik glavnog i odgovornog urednika, mr Branimir Babić, dipl. inž., Zagreb, mr Jovo Rešlaš, dipl. inž., Zagreb, Dušan Deković, inž., Rijeka, Krešimir Dugi, dipl. inž., Osijek, Endy Jaksić, dipl. inž., Split, Staniko Kovat, dipl. inž., Zagreb, mr Ivan Liović, dipl. oec., Zagreb, Tomislav Megli, dipl. inž., Zagreb, Josip Novak, dipl. inž., Zagreb, Branka Perović, dipl. inž., Zagreb, Zvonko Pilko, dipl. inž., Zagreb, Franjo Pregorec, dipl. oec., Zagreb, dr Zdravko Ramijak, dipl. inž., Zagreb, Josip Sekopek, dipl. inž., Zagreb, Karlo Teien, inž., Zagreb, Vladimir Weber, dipl. inž., Zagreb.

Tehnički urednik: Mirjana Zec, prof.

Klasifikacija i indeksiranje po UDK i IRRD: Marko Perutić

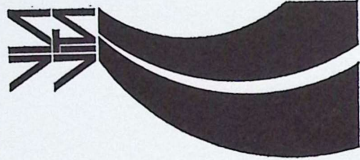
Grafička obrada: Branko Zlamalnik

Časopis izlazi mjesečno.

Tisak: NISKO »Vjesnike« — OOUR TMG — Pogan VS
Časopis izdaje Savez društava za ceste Hrvatske, Zagreb, Voćinina ulica 3, tel. 445-422/63, pošt. pret. 673, žiro-račun 30102-678-271

CESEMOSIOM

GLASILO SAVEZA DRUŠTAVA
ZA CESTE HRVATSKE I
SAVEZA DRUŠTAVA ZA
PUTOVE JUGOSLAVIJE

CASOPIS ZA PROJEKTIRANJE,
GRABENJE, ODRŽAVANJE I
TEHNIČKO-EKONOMSKA
PITANJA CESTA, MOSTOVA
I AERODROMA

SADRŽAJ

Prof. dr Ljubiša Kuzović, Beograd
Prof. dr Dražen Topolnik, Zagreb
Tihomir Đorđević, Beograd

Postupak proračuna propusne
moći cesta

— stručni rad

1

Mr Mladen Gledec, Zagreb

Kontrola brzine vozila metodom
izbočina na cesti

— stručni rad

19

Dr Branimir Ujdlur, Beograd

Veza između procesa nastajanja
kolotraga i puzanja kod asfaltnih
mješavina

— pregledni rad

25

Iz rada Saveza i društava za
ceste

29

I. UVODNA RAZMATRANJA

Izgradnja i modernizacija cestovne mreže, koja će u odgovarajućoj mjeri zadovoljiti sve veću prometnu potražnju, zahtijeva ulaganja značajnih financijskih sredstava. Ta sredstva, u većini slučajeva, nije moguće osigurati u punom potrebnom iznosu, prvenstveno zbog ranijeg zaostajanja u razvoju cesta, te je s toga razlog potrebu obaviti selekciju cestovnih projekata koji će se realizirati u odgovarajućoj vremenskoj dinamici, kao na primjer u sljedećim srednjoročnim i dugoročnim razdobljima. Takva selekcija podrazumijeva donošenje investicijskih odluka o ulaganjima koja imaju adekvatna prostorna usmjerenja i vremenski slijed.

U procesu planiranja, programiranja i projektiranja cesta i definiranja argumenata značajnu ulogu ima i faza vrednovanja predloženih rješenja. Pojam vrednovanja podrazumijeva stvaranje elemenata za donošenje odluka o tome da li i kada će se pojedino planirano rješenje ostvariti. Vrednovanje, u principu, treba obuhvatiti podatke o optimalnoj godini izgradnje i eksploatacije cesta, stupnju ekonomske opravdanosti predloženih tehničko-tehnoloških rješenja u promatranom vremenskom razdoblju (najčešće 20 godina), relativnoj prednosti varijantnih rješenja i relativnom stupnjevanju projektnih rješenja, koja međusobno nisu direktno konkurentna. U postupku embrionalnog stvaranja projektnih rješenja cesta i postupku vrednovanja projekta, pokazuje se i pokazatelj propusne moći ceste (kapaciteta). Za sadašnji stupanj razvijenosti struke pokazatelj kapaciteta je nužan faktor u svim fazama procesa planiranja, programiranja i projektiranja cesta, kao i kontroli upravljanja prometom za vrijeme eksploatacije ceste.

I.1. Zadaci i cilj rada

U oblasti planiranja cestovne infrastrukture Jugoslavija je u velikoj mjeri ovisna o rezultatima stranih dostignuća, iz razloga što potrebna znanstvena istraživanja zahtijevaju znatne količine financijskih sredstava. Međutim, dostignuti stupanj ekonomske razvijenosti Jugoslavije implicira potrebu većeg angažiranja sredstava u području znanstveno-istraživačkog rada.

Predma su jugoslavenski stručnjaci uložili dosta napora da se uvezena strana iskustva za primjenu pokazatelja propusne moći ceste prilagode specifičnim jugoslavenskim uvjetima ili da se izrade i primijene novi pokazatelji, praktično se još uvijek koriste inozemna iskustva, prije svega ona iz SAD.

Potreba za stvaranjem adekvatnog pokazatelja propusne moći za jugoslavenske uvjete, posebno s primjenom u praksi u izvjesnoj mjeri već stečenih saznanja, postaje akutne naravi, ovo tim prije što se investicije za izgradnju i eksploataciju cesta sve teže pronalaze, a izgradnja cesta, povezana s energetskom krizom u svijetu, postaje sve skuplja. S tog razloga, potrebno je sve činilice, mjerodavne za planiranje, programiranje i projektiranje cesta učiniti maksimalno racionalnim, kako bi uložena financijska sredstva dala optimalni ekonomski efekt.

Imajući u vidu aktualnost problematike i dosad postignute rezultate, zadaci rada su naučno-kritička analiza u svijetu poznatih metoda koje se primjenjuju u Jugoslaviji, te analize eksperimenata obavljenih u Jugoslaviji i pružanje argumentiranog odgovora o njihovoj primjen-

